

Mosebjerg og (her) Stærhøj bliver endevendt, inden der overhovedet bliver gravet, hvis der nogensinde bliver det.

Arkivfoto:

Retten gjaldt i 25 år

MOLER: Mosebjerg-foreningen mener, at Damolin og Skamol glemmer, at der blev sat en tidsgrænse for deres graveret

Af Carsten Tolbøll
ctb@mf.dk

MORS: Virksomheden Damolin fik ikke en blankocheck til at grave moler på områder som Mosebjerg og Stærhøj, da Råstofloven blev vedtaget i 1972. I stedet for "ret til råstofindvinding i næsten ubegrænset omfang og ubegrænset tid" blev der fra 1978 sat en tidsbegrænsning på 25 år.

Det skriver Foreningen til Bevarelse af Mosebjerg og Stærhøj i et indlæg til Nordjyllands Regionsråd i forbindelse med høringsfasen om oplægget til Råstofplan 2016. Teksten gengives i hovedtræk på side 2 i dagens avis.

Særstilling ophørte

I oplægget til planen, der skal behandles i regionsrådet på tirsdag, vil politikerne forbyde molerindvinding ved Mosebjerg i Sundby og desuden på en del af Stærhøj nord for Bjergby. Det fik molervirksomhederne Damolin og Skamol til at trække den juridiske sabel og tale om aftalebrud med henvisning til de anmeldte graverettighe-

der. Hertil skriver foreningen, der kæmper for at holde de nævnte landskaber på Nordvestmors fri for molerindvinding:

"I 2003 kunne rettighedsindehaverne søge om forlængelse af rettighederne frem til 2028. Men det er i den forbindelse af afgørende betydning, at med ændringen af Råstofloven i 2003 ophæves den særstilling, de anmeldte rettigheder hidtil havde haft. Efter 2003 skal molerindustrien også på arealer omfattet af anmeldte rettigheder søge om indvindingstilladelse efter Råstoflovens §7 og andre til enhver tid gældende og for råstofindvindingen relevante love".

Kan søge erstatning

Jørgen Saaby, Sundby, der er talsmand for foreningen, siger opfølgende, at begrebet anmeldte graverettigheder blev stærkt begrænset efter 2003.

- Det eneste, der er tilbage, er, at en virksomhed, der bliver nægtet indvindingstilladelse, har mulighed for at søge om erstatning. Dette er ikke det samme som, at man

- Samfundet er blevet mere miljøbevidst siden 1985, siger Jørgen Saaby.

er berettiget til at få erstatning. Der kan være tale om så kvalificerede samfundshensyn, at det taler imod. Det er op til en domstol at afgøre dette, efter at alle ankenmuligheder er udtømt, siger Jørgen Saaby.

Han roser regionspolitikkerne for at have modet til at gå imod den herskende politiske opfattelse i Morsø Kommunalbestyrelse, hvor holdningen er, at der ikke kan pilles ved Damolins ret til at udnytte de anmeldte graverettigheder fra aftalen i 1985.

- Regionen går ind og gør

det, den er forpligtet til at gøre: Den vurderer problemstillingen ud fra 2016-forhold. I 1985 traf en magtfuld molerindustri sammen med politikere og embedsmænd en beslutning, der rakte ud over, hvad der var lovhjælp til. Jeg opfatter det som et udtryk for magtbrynde: At man anså sig selv og sine synspunkter for uantastelige, og så bliver man let uforsigtig og gør noget, der ikke er belæg for i loven, siger Jørgen Saaby.

Debatten er genåbnet

Konsekvensen var efter hans opfattelse, at politikere og embedsmænd forhindrede en offentlig debat om, hvorvidt og hvor der skal graves moler.

- Nu har vi fået genåbnet debatten. Ved siden af det juridiske aspekt skal diskussionen afspejle, at vi lever i en anden tid end i 1985. En tid, hvor bevidstheden om miljøet og vigtigheden af at værne om naturværdier spiller en langt større rolle, siger talsmanden for Foreningen til Bevarelse af Mosebjerg og Stærhøj.